

ชื่อเรื่อง สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ผู้วิจัย ปิยะพร ดวงศรี

ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.อุรสา พรหมทา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผศ.ดร.วันทนา อมตาริยกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
2) เปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ที่มีขนาดต่างกัน ต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และ 3) ศึกษา
ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการศึกษาชั้นปฐมวัย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษา
สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
ระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต
2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 350 คน ได้มาโดยใช้ตารางของเครทซ์และมอร์แกน เครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.31 – 0.75 และมีค่าความเชื่อมั่น
0.96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test และ F-test และ
ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย กลุ่มเป้าหมาย คือ
ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ
แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและการตีความเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับ
มาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม

ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีสถานภาพ และขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางการจัดการศึกษาขั้นปฐมวัย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการที่ครบถ้วนของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ด้านการบูรณาการเรียนรู้อ ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และมีการจัดฝึกอบรม ความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมของครูผู้สอนระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ ของเด็กควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการจัดประสบการณ์อย่างชัดเจน และมีการแจ้งผลการประเมินการจัดประสบการณ์ให้ผู้ดูแลเด็กทราบ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก ควรให้ครอบครัวของเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย

The results are as follows:

1. The organization of early childhood education in the educational institutions under Maha Sarakham Office of Primary Education Service Area 2, on the whole and by aspect, was in the high level. Ranked in descending order according to the value of the mean, the top 3 aspects are: construction of an appropriate curriculum; building the surroundings favorable for children's learning; and organizing activities that promote children's development and learning.

2. The comparison of early childhood education organization in the educational institutions under Maha Sarakham Office of Primary Education Service Area 2 revealed that the educational institution administrators and the teachers teaching early childhood children in educational institutions with different status and different size of educational institution, had no difference in their opinions on the state of organizing early childhood education in the educational institutions.

3. The approaches to development and recommendations on early childhood education organization in the educational institutions under Maha Sarakham Office of Primary Education Service Area 2 as recommended are: on the aspect of construction of an appropriate curriculum, there should be training to prepare for construction of an appropriate early childhood education curriculum which is consistent with the real conditions; on the aspect of building the surroundings favorable for children's learning, opportunities should be given to the community to take part in arranging internal and external surroundings; on the aspect of organizing activities that promote children's development and learning, various teaching activities should be organized for the complete development of children, physically, emotionally, socially, and intellectually; on the aspect of learning integration, the personnel of the child development centers should be promoted to receive the knowledge and understanding of the principles of organizing early childhood education, and training in media production/innovation should be provided for the personnel of the child development centers; on the aspect of assessment of children's development and learning, there should be clear-cut criteria of evaluation of organizing experience, and the child caregivers should be informed about the results of the evaluation of organizing experience; and on the aspect of

relationship between the teacher and the children's families, the children's families should participate in activities of the child development centers regularly.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY